

1392

הדפוס קריסטל מספר 17/1
מישיבת הוועדה לעניני פנים
שהתקיימה ביום 12.2.57, י"א אדר א' תשי"ז - 08.45 בשעה

מזאת הפנים:

- י. ריפתין - היו"ר
- ס. ארם
- ח. אריאב
- ד. הכהן
- ח. טובי
- י. ישעיהו
- ח. לנדאו
- ס. סלימאן

סדר-היום:

דיון בסכתבו של שר הפנים בדבר
סככויות הוועדה.

- - -

היו"ר י. ריפתין: פותח את הישיבה.

ברצוני לקרוא סכתב שהגיע אלי מסדר
שירותי עליה וסדרה בענין רסיונות-מעבר לנוצרים לעיר העתיקה
בחג הסולד. הסכתב כולל מספרים, לפי בקסת חברי הוועדה, של
האנסים שקיבלו רסיונות-מעבר לשנים 1954/55, 1955/56, 1956/57.
(קורא את הסכתב).

קיבלתי ידיעה ששר הפנים אינו בקו
הבריאות ולא ישיב היום לדיון בשאלת הגבולות הסוניציפליים.
מאחר שהשר החליט בלאו-הכי שלא להסתתף בדיון על סכתבו - תוכל
הוועדה לדון בכך היום.

שר הפנים שלח את סכתבו לחברי
הוועדה לאור בקסת החברים לדון בשאלת קרית-בניסין. לפי דעת
השר אין הוועדה יכולה לדון בענינים קונקרטיים אלא ע"י הצעה
לסדר-היום שתועלה בכנסת, או ע"י שאילתה של חבר בכנסת. השר לא
היה מעונין להסתתף בדיון בענין זה בוועדה, מאחר שהוא רואה
בענין בעיה עקרונית.

ח. לנדאו:

טבלי לדבר על תקדימים, אני רוצה
להסתמך על פרק ח' של תקנון הכנסת,
הסדר על סככויות הוועדות. סעיף 29(א) (5) סדר על סככויות
ועדת הפנים, ובו ניתנה תשובה לבעיה זו. בסעיף זה נאמר שסכתב
עבודתה של הוועדה כולל, בין השאר, עניני שלטון מקומי ובנין
ערים. כלומר: אם התעוררת שאלה כלשהי הנכללת בסוגים אלה,
רשאית הוועדה לדון בה. הרי כל החלטה של הוועדה - אם לא בענין
שהועבר אליה ע"י מלימת הכנסת - היא בחזקת הטלצה בלבד, והשר
בלאו הרי רשמי לקבלה או לא.

סעיף 30(א) של אותו פרק ח' של התקנון
סדר על סככותה של הוועדה לדון בבקסות של תושבים, שהוגשו
לכנסת. והרי הוועדה של קרית-בניסין הגיט בקסת לוועדת הפנים,
ודינה לפחות כדין בקסתו של כל אזור אחר. אינני מבין מפוא
מדוע מתנגד השר לדיון זה. אמנם באחד הסעיפים נאמר שהוועדה
רשאית לדון בתקנות לאחד שהותקנו, ואולי על כך יכול השר
להסתמך. מבחינה זו ייתכן באמת שיט סתירה, ואינני חושב שיהיה זה
הוגן מצד השר לבגוד ולוטר לוועדה שלא לדון בדבר שהוועדה רוצה
לדון בו ושהוא באחריות סככותה.

ישיבת ועדת הפנים
12.2.57

ח. לנדאו:

אשר לתקדימים: - ועדת הכספים דנה בענינים רבים שאת הדיון בהם היא יוזמת ושהם בחזקת תקנות שהיו יכול להתקין מבלי לסאול את הוועדה עליהם. למשל: ענין תעריפי חברת החטל.

אני סבור שעל הוועדה לדון לגופו של ענין, ולחנות בפני הסר את דעתה. הסר מצדו רסאי לקבל את דעת הוועדה או לדחותה, אבל לא לסנוע סלכתחילה דיון.

י. יטעיהו:

אני מצטער על שהסר אינו מסתמך בהיחה זו כיוון שהוא בקי בסוגיה הזאת כפרלמנטרי ותקן סעטק בענין זה.

האמת היא שבתקנון יש סמפועיות שאפשר לפרסן לכאן ולכאן. כבר בכנסת הראסונה או הסניה היה ויכוח דומה, ואינני זוכר כיצד הוכרע הדבר אז. אפשר לראות את הענין כנתון בתחום סמכויותיה של הוועדה, כפי שהזכיר ח"כ לנדאו. סעיף 30(ב) של פרק ח' בתקנון אומר שהוועדה יכולה לדרוס ביאורים שאת הסר על ענין שנכנס לתחום דיוניה. לפי סעיף 35(א) יש אפשרות להוסיף הצעות לסדר-היום בוועדה. בהסכמת רוב החברים, אבל השאלה היא טהותית. ואולי בתום היחה כדאי יהיה להעביר את השאלה לוועדת הכנסת על-סנת סתקבע הלכה ברורה. כי השאלה העקרונית היא אם ועדות פרלמנטריות רסאיות להתערב בתהליכי הביצוע. אנו רסות סחוקקת, וצריך סיהיה ברור שאין התערבות מצדנו בביצוע. על טהות עבודתן של הוועדה יש ויכוח טראסית ימי הכנסת. היתה הצעה בסעתו שהוועדות יהיו צמודות כל אחת למסדר טטוים. סתוך כוונה שהוועדה לא צריכה להיכנס יותר סדי לפרטי הביצוע של הטטרדים הטובים, באה ההחלטה שהוועדה היא ועדה פרלמנטרית ועוסקת בטורת דברים של טורת טטרדים ואין ועדה צמודה ישירות למסדר אחד טטוים.

נכון שבוועדת הכספים נכנסים לפרטים טובים סתוך הסכמה כללית. אבל לוועדת הכספים יש גם סמכויות בטטח של ביצוע.

אני מציע אפוא שנמליץ בפני ועדת הכנסת שתבהיר את הנקודה הזאת לגבי כל הוועדות.

ד. הכהן:

אני אינני זקוק לסום הבהרה בוועדת הכנסת. אין כל סתירה בין סכתבו של הסר ובין סה סקרא ח"כ לנדאו סתוך התקנון. ח"כ לנדאו קרא סתוך רטיטת הענינים טוועדת הפנים צריכה לספל בהם. סעיפים אלה רנצים לומר שאין ועדת הפנים צריכה לספל, למשל, בעניני חוץ ובטחון, אלא בענינים של שלטון סקוטי וכדומה. השאלה שנתעוררה כאן איננה רק בטא אנו צריכים לספל, אלא כיצד אנו ניגסים לדיון, באילו סכסירים אנו ססתפסים וכו'. ועל כך ערער סר הפנים.

אם נתקבל סכתב סקרית בניסין - אין אנו אומר סצריך לדון בו דוקא לפי הקוים סקבע סר הפנים: סגילתה או הצעה לטה"י בכנסת. כדאי אולי שיור הוועדה יפנה בסכתב לסר הפנים ויטאל אם אין לו התנגדות שהוועדה תבהיר ענין זה ביסיבתה, סאחר שנתקבל סכתב סקרית-בניסין. אם הסר יענה בסלילה - יש דרכים אחרות להעלות את הענין בכנסת. אבל קודם-כל צריך לפנות לסר ולסאול אם אין לו התנגדות. כי פניות מסוג זה חייבות לעבור דרך טטונת כלשהי, כי אחרת יגישו אלינו אלפי-ענינים יום-יום.

סר בר-יהודה הוא פרלמנטרי ותיק ובקי בפרוצידורה הפרלמנטרית, ואני סונוך עליו בענין זה. יש לחברים דרך להעלות ענין זה בוועדה, כי אין הסר מציע לסתום את כל האפטרות, אבל צריך ללכת בדרך-הנכונה. העובדה שח"כ לנדאו, למשל, אין לו רוב בכנסת ולא יוכל להעביר הצעה לטה"י לא צריכה לגרוע סכך סזוהי הדרך, אם סר הפנים יחליט שהוא סתנגד שהוועדה תיזום דיון כזה.

ישיבת ועדת הפנים
12.2.57

ד. הכהן:

סכתבו כל סר הפנים, פלוס האפשרות של התכתבות ישירה בין הסר ובין יו"ר הוועדה - ספיקים לדעתי. אני מציע אפוא שלא בערבב כהן עניינים.

ה. אריאב:

אשר לוועדת הכספים: נכון ללוועדת הכספים יש פריורגטיבות שאין לוועדה אחרת. אבל זה לא היה צריך להתיר לה להעלות סוגי פעם בפעם בעיות אחרות. ועדת הכספים דנה לא מזמן באחד החוקים, ולאחר שסיימה את הדיון התלונן סיסהו על ביצוע של אחד הפרטים. סר האוצר בא אפוא לוועדה וסטר את הסברותיו, וזעזע הכספים החליטה כפי שהחליטה באותו ענין. דיבן של סת' הוועדות מבחינה זו סווה. ואם ועדת הכספים עוסקת בפרטי ביצוע - יכולה לעשות זאת גם ועדת הפנים.

צריכות להיות דרכים פתוחות לחבר

כנסת גם שהקואליציה וגם שהאופוזיציה לברר את בעיית תהליכי הביצוע. נכון שהביצוע הוא בידי האכסוקוטיבה ואיננו יכולים להתערב ולהפריע. אבל זכאי חבר כנסת לבקש בירור. אין זאת אוסרת שהוועדה יכולה לצרות על הסר להפסיק פעולה כלשהי, אלא לבקש בירורים. כשאני סעלה ענין כלשהו בנטימות, אונרית לי: תגיש זאת בוועדה, ואילו בוועדה אונרית: תגיש זאת כהצעה לטה"י בכנסת.

לדבריו של ח"כ דוד הכהן: אם לדעתו

המצב כל-כך ברור שאינו זקוק לוועדת הכנסת - מדוע נוהגת בן ועדת הכספים?

ס. ארם:

הכוונה היא שסוים דבר לא ייכנס למבוי סתום בכנסת. יש דרכים

פורטליות לענות לפנייתו של ארם. בסקום ראסון - הוועדה לפנייתו הציבור שאפשר להפנות את הסקום אליה. אם הענין נוגע לביצוע - יכול היו"ר לפנות לסר ולהודיע לו שקיבל סכתב, ולבקש הסברה, כיוון סבכל סקרה צריך הפונה לקבל תשובה. אם חברי הוועדה רואים את הענין כבעל ערך כללי יותר ואינם ססתפקים בחליפת-סכתבים - הם יכולים להעלות את הענין בצורה של הצעה לטה"י בכנסת.

סצד אחד לא ייתכן שלא לענות לסכתבו

של פונה. סצד שני - לא ייתכן להפוך את ועדת הפנים לוועדה לבירור תלונות. אשר לדברית סקרא ח"כ לבדאו סתוך התקנון - הרי ססלים "סלטון סקוטי" כוונתן שהוועדה יכולה לדון בענייני סלטון סקוטי ולא בענייני חוץ, אבל אין זאת אוסרת שיכולה הוועדה לדון בכל פרטי הביצוע. אני מעדיף לבקר את סרי המססלה סעל בלסת הכנסת ולא להפוך את כל הענין להעלטה בפרטים אכסוקוטיביים.

היו"ר י. ריפתין:

אויכות על הבעיה של ססכויות הכנסת וועדות הכנסת הוא יסן. יש סרחיבי

ולס סצטצטים. אני בסנה עם הקבוצה הראסונה, כי אני חוסב ססלטון טוב דרוסה לו ביקורת פרלמנטרית יעילה.

לבופו של ענין, לא נראית לי הגדרתו

של סר הפנים. ועדת הפנים איננה נוהגת להסריד כל-כך את ססריים. שום סדר-גזם בוועדת הפנים לא נקבע עד עכסיו שלא סתוך ססכת ססריים הנוגעיים בדבר. סר הפנים סוען סחבר יכול לסאול סאילתה בכנסת או להגיש הצעה לטה"י. מדוע לא יוכל חבר-ועדה לסאול סאילתה בוועדה? אם אני סואל סאילתה בכנסת, סקבל הדבר פוכביות שלא תמיד אני מעונין בה, סה שאין כן לגבי סאילתה בוועדה. גם בוועדת החינוך אני יודע ססקדיטים יסיבה אחת לסבוועיים לבירור סאלות ססוג זה.

איננו יודע גם מדוע לא יכול חבר

ועדה להציע הצעה לטה"י בוועדה לדון על ענין כלשהו. איננו אוסר שהוועדה חייבת תמיד לקבל הצעה כזאת, אבל היא יכולה לקבלה.

היו"ר י. דיפתין:

אנחנו אין הוועדה יכולה לקבל טיכונ סחיב, אלא אם כן הכנסת העבירה אליה את הענין לבירור. אבל לדון בענינים היא יכולה. ואני מצטער מאד שטר הפנים מחסיר בענין זה יתר על המידה, דבר שאינו מקובל ע"י סרים אחרים.

ברצוני להסביר לחברי הכנסת כיצד אני - כיו"ר הוועדה - נהג בענינים כאלה. אם אני מקבל סכתב כמו זה קרית-בניסין, אני עונה ראשית-כל לפונה סכתבתי לטר הפנים וביקסתי ממנו הסברים. אין אני סטהר להזמין את הפונים לוועדה. אם אני מחליט לקבל אותם - אני מודיע על כך לטר הפנים וגם לוועדה. אבל כאשר הצטברו מספר ענינים מסוג של קרית-בניסין וקרית-עשל, פניתי לטר והצעתי לו שירצה על מדיניות התיחום של הגבולות הסוניציפליים, ענין שלא הועבר לוועדה ע"י הכנסת, והטר קיבל זאת. מקובל בכל הוועדות לשאול שאילחות לא רק בכנסת אלא גם בוועדה, ואני מצטער שטר הפנים מצטעם בענין זה יתר על המידה.

חייבת להיות יזמה מצד הוועדה בקביעת דיונים גם ססיבה נוספת. יש סטחים שלפי התקנון הם בתחום ססכויותיה של הוועדה, כמו בתי-סוהר וכדומה. ללא יזמה מצד הוועדה לא תגיע לעולם לדיון ולליבון ענינים כאלה.

איינני רואה אפוא ברכה בצטעום הסוגים שבוקט בו הטר. כל חברי הוועדה הם בדעה שיש דרכים נוספות לדון בענינים, מחוץ לסתי הדרכים שסנה הטר. אני מציע אפוא שנעביר הפרוטוקול של הדיון הזה ליו"ר ועדת הכנסת - וכל עוד לא תקבע ועדת ה. ת אחרת, תמשיך ועדת הפנים לנהוג לפי הסצב הקיים עד עכסיו.

ח. לנדאני:

בדבריו של ח"כ הכהן יש מסום חמרה ססויימת. פניה של אזרח הנראית לך - ואני מדגיש: לך - כחסודה ורצינית, האם אתה רשאי להעלות אותה בוועדה? - אני חוטב שכן. על אחת כמה וכמה פניה לא של אזרח פשוט - שגם בה אין אני סולזל כלל ועיקר סבחינת הסחליב שבה - אלא של גוף ציבורי. פניה כזאת סובן שהיא סחייבת לפחות בסיון של בירור. לפנינו כאן פניה של גוף ציבורי נבחר בסדינה, בבעיה הנראית לו כבעיה רצינית סבחינת עצם קיוסו והתפקידים שהוטלו עליו. חובה ראסונית של חברי הוועדה, כסגוף ציבורי פונה אליה, לדון בפניה כזאת, וטה גם שהענין נמצא בתחום ססכויותיה של הוועדה והסחוקק נתן לה פרירוגטיבה ברורה לדון בזה. כי - כפי שהוזכר כאן - סעיף 35(א) של התקנון אוטר סחבר רשאי להציע הצעות לסתי בוועדה, בהסכמת רוב הוועדה. הסעיף הזה אף לא הגביל את הוועדה לדיון בענינים שהם בתחום ססכויותיה.

אני סתפלא באמת על טר הפנים. סטה הוא חוסס? גם בוועדת החוץ סתייעצת הסטסלה בוועדה לפני שהיא עוסה סטהו, או סדנים בוועדה לפי יזמת הוועדה, ואיס אינו סעורר את הבעיה של ססכות. כי ידי הסטסלה נסארות בלאו-הכי חפסיות, ותמיד יש טיכוי ססא בכל-זאת תסוכנע הסטסלה בענין ססויים.

הייתי מציע אפוא לפנות לטר ולהודיע לו שהוועדה רואה בענין קרית-בניסין ענין ציבורי חסוב, והחליטה לדון בו, ונבקסת שהטר יסתף בדיון. אם הטר יודיע סעדיין אינו טוכן לדיון והוא סבקס לחכות - ברור סצריך לחכות. אבל לעצם הענין צריך לדון, וכסובן להזמין לדיון גם את אנסי קרית-בניסין.

ד. הכהן:

בדברי לא נסיתי לראות ענינים של סרים מצד אחד ואופוזיציה מצד סני. השאלה היא: באילו דרכים ספלט לו הפרלמנטריזם הצעיר שלנו את דרכו? ובענין זה אינני מקבל אפילו את דעתה של ועדת הכנסת כסוסחית לענין זה.

ד. הכהן:

יש שאלות בהן סתליעצת המטסלה עם ראשי האופוזיציה לפני כל פעולה, ואינני מקבל את דבריו של היו"ר מדוע בכנסת סותר להעלות שאילתה וכאן לא. אין אני חולק על אפשרות של פניה לסדר בכתב כדי לסאול אותו אם הוא מתנגד לדיון או לא. אבל אם הסדר מתנגד לדיון - נסארות לפנינו דרך האפשרויות האחרות שהזכיר הסדר בסכתבה.

אין אני נרתע מפני ויכוח בכל ענין, אבל אני צריך לחשוב על תחום הסטכויזות שבין הכנסת והמטסלה, וצריכה להיות מטכנת לדברים הטונים כדי שלא נדון אוטומטית בכל דבר, כי אחרת ייהפך הענין לחצר פרוצה שסו... שר לא יוכל להכניס לה.

צריך לומר לסדר הפנים שאין הוועדה סחייבת אותו לקבל החלטה שלה. אבל, אם הסדר מציע שתי דרכים להגיע לדיון בענין זה: שאילתה בכנסת או הצעה לסה"י בכנסת - מציעה הוועדה גם דרך שליטית: שאילתה בוועדה. ייתכן שהסדר יסכים לכך.

ס. סלימאן:
אני רואה בסכתבו של שר הפנים שאלה קונסטטוציונית סטדרגה ראטונה. בוודאי ניטוקיו של הסדר עמו, ולכן אני מציע שלא לקבל כל הכרעה בענין אלא לאחר שנסטע את ניטוקיו של הסדר, שלא הו באו בסכתבו זה.

היו"ר י. ריפתין:
הסדר החליט בכוונה שלא יסתמך בבירור זה.

י. ישעיהו:
הסדר אינו חייב להסתמך בדיון הזה, וכסובן שהוועדה אינה יכולה לחייבו.

נכון שהסדר עורר שאלה נוהלית עקרונית ונקט בה קו של סחסיר, ובכך הכריח אותנו להיכנס לכל הדיון. בתקנון יש קביעה ספורטת המאפשרת להעלות הצעה לסה"י גם בוועדה, ואין הצעה חייבת לבוא דוקא מעל דוכן הכנסת. קל וחומר שאפשר להציג בוועדה שאילתה. סרט כך אינני חושב שהסדר צדק.

לעצם הענין - הענין הוא ססטכותה של ועדת הססת. ועדת הכנסת היא בית-המחוקקים של הכנסת, לפי התקנון. ועדת הכנסת היא הצריכה לקבוע ולהכריע בכל הענין הזה.

היו"ר י. ריפתין:
אני מציע לסכם את הדיון בכך שנעביר את הפרוטוקול לתסוקת-לבו של יו"ר ועדת הכנסת. ייתכן שהוא יחשוב שסאחר שיש בוועדת הפנים דעה אחידה בענין זה - לא צריך לקיים בכך דיון נוסף. אבוא בדברים עם יו"ר ועדת הכנסת גם בע"פ ואברר את הענין.

שנית, אני חושב שכלאי להסציא את הפרוטוקול של הדיון הזה גם לסדר הפנים. גם אתו אבוא בדברים ונסביר לו את עמדת חברי הוועדה כפי שבאה לידי ביטוי בדברי החברים. גם אני בדעה שאין יסוד בענין זה לחילוקי-דעות וצריך להסיר כל אי-הבנה, אם ישנה.

לדבריו של ח"כ לנדאו המציע להחליט עכסיו על דיון בענין קרית-בניסין - אני אינני נוטה לזה. התקיים זה עתה דיון בשאלת התחומים המוניציפלליים. בסגרת הדיון הזה דיברו חברים גם על קרית בניסין. שר הפנים טרט הסיב לדיון, ואם תשובתו של הסדר לא תהיה סקפת די צרכה, יוכלו החברים לסאול שאלות נוספות, ואין אנו צריכים לכלול כסעיף נפרד בטה"י את שאלת קרית-בניסין.

ח. לנדאו:
הבעיה העקרונית התעוררה סביב השאלה הטעסית. עם פתרונות של הבעיה העקרונית כפי שהובע כאן בוועדה, צריך להתקיים דיון בשאלה הטעסית של קרית-בניסין.

הדיון שהתקיים בענין קרית-בניסין בסגרת הויכוח הכללי לא היה דיון. הענין הוזכר רק בדרך-אגב, ואני חוזר וטדגיש: ססקנות הוועדה אינן סחייבות את הסדר, אבל עלינו לקיים דיון זה וגם להזמין אליו את הסדר ואת נציגי קרית-בניסין.

י. ישיבה:

כל מה שהיה לנו לוטר בסאלת קרית-בנימין,
אמרנו בדיון הכולל. ואת אשר עוד לא
נאטר אפטר יהיה לוטר עוד לפני שהטר יסיב. אין ערך בשלב זה לדיון
קונקרטי סיוח, כי גם ססקנות איננו יכולים להסיק. אם לסיחה גרידא -
התקיימה הסיחה במטגרת הדיון הכללי.

היו"ר י. ריפתין:

מועצת קרית-בנימין לא ביקשה כלל להתקבל
ע"י הוועדה, אלא ביקשה להתקבל ע"י
יו"ר הוועדה, ואף קיבלתי אותם, לאחר שהודעתי על כך לטר הפנים. הם
שלחו לחברי הוועדה תזכיר על-פנת סחברי הוועדה ידעו את הענין. אני
טקבל את דברי ח"כ ישיבה: אם חברי הוועדה ירצו לסאול או להעיר
דברים נוספים לפני שהטר יסיב - לא אתנגד לכך. אבל אינני חוטב
שצריך לקבוע דיון נוסף.

יחד עם זאת אמטור לטר הפנים טיס טסאלה
לקיים דיון, של אחד סחברי הוועדה. בניגוד לדעת רוב החברים. אני
טקווה שהטר יוכל להסתמף בישיבה הקרובה, ואז נסיים את הדיון בסאלת
הגבולות הסוניציפליים.

הודעה:

1. היו"ר יעביר ליו"ר ועדת הכנסת את
פרוטוקול הדיון, וכן יבוא עטו
בדברים לבירור הסאלה;
2. היו"ר יעביר את הפרוטוקול גם
לטר הפנים, וגם לו יסביר בע"פ
את עטת החברים כפי שהובעו בעת
הדיון;
3. חברי הוועדה יוכלו לסאול או
להעיר לגבי קרית-בנימין, אם ירצו,
לפני שטר הפנים יטטור את תטובתו
לדיון בענין הגבולות הסוניציפליים.

י. ישיבה:

בטבוע הבא יתקיים בטליאת הכנסת, במטמח
הדיון על התקציב, הויכוח על הסרדיים
הסוניים שהם בתחום טטכותה של הוועדה: טסרדי הפנים והטטרה. היה
רצוי שתקיים שיחה על עבודת טסרדיים אלה בוועדה, לקראת הדיון
בכנסת.

היו"ר י. ריפתין:

אבוא בדברים עם טסרד הפנים וטסרד
הטטרה, ואז טיין אותם בטידה שהדבר לא
יפריע לעבודה התקינה של הוועדה.

(הישיבה נבעלה בטעה 10.00)